

Vid sekelskiftet.

Prolog vid „Prässens dag“

den 4 nov. 1899.

Snart vändes tidens hjul, då nytt
ett sekel följer det som flytt
och jordens folk i väntan bida
de öden, hårda eller blida,
dem bådas af den nya tid.

Då hör jag röster, hvilka kvida
och störa mänsklighetens frid . . .
Jag sucken hör från folk, som lida,
förtrampade i ojämnr strid,
och jag ett ångestrop förnimmer,
att seklet, som sitt morgonskimmer
har fått af frihets varma sol,
sist våldet satt på kungastol,
att makt är blefven rätt, att list
belönad blir med lagerkvist,
att själfva lögnen fräck sig bröstar
och öppet pris och ära höstar,
när sanningen, i häkte kastad,
försmäktar, tungt med bejer lastad.

Du sekel, hvilket gryr, skall så
du våra idealer krossa,
i fogningen de tempel lossa,
dem detta sekel bygt uppå?
Med bäfvan så jag frågat har
och väntat längtansfullt på svar. . .

Och svar jag fick. — Det skänkt mig ro,
som förr, och ljus och hopp och tro.
Du tid, som nyss så skymfad blifvit,
du själf ditt svar, det rika, gifvit.
Det låtit mig i tid, som nalkas,
med profetians blickar spana.
Och pannans glöd jag kände svalkas
af hvad det unnat mig att ana.

Jag sett ett ringa folk, hvars namn
de flesta andra knappast kände.
Nu plötsligt fördt i ryktets famn
det lågor rundt kring världen tände.
Hvad ädlast fans i hvarje land
nu för dess rätt sin stämman höjde,
och med en blick, som kärlek röjde,
man gaf det varm sin brodershand.

En ringa man af skymfad stam
jag sett, som våldet orätt dömde
till lifslångt straff och evig skam.
Men världen ej hans öde glömde.
För fången långt på gallisk jord

i minsta stuga, högt i nord,
har växelvis i hopp och smärta
sig höjt och sänkt ett brodershjärta.

Det fins en frihet, som på fall
af maktspråk aldrig bringas skall.
Ty högt ur mänsklighetens bröst
skall ropas sist det rättas röst.
Och aldrig föds den våldets man,
den rösten mer förkväfva kan.
Må han sin makt blott pröfva på —
blott högre skall den ljuda då!

Jag vet hur denna stämman går
från folk till folk och genljud får,
och hjärtat i en främlings bröst
af väkta brodersplikter slår,
då han förnummit har dess röst.
De djupa led den redan när
och in de stämman i den kör,
som friheten till seger för.

Den kan ej mera tystas ner!
Den växer dagligen allt mer,
och med lavinens brus den skall
gå fram att bringa lögn på fall.
Den sammanringer alla folk,
likt tempelklockan, himlens tolk,
och smälter samman dem till ett
i kamp för sanning, ljus och rätt.

I den jag hör en fjärran susning
af nya tiders vingeslag
och jag i mörkret ser en ljusning
mot nya seklers klara dag,
då samvetet hos mänskligheten
skall ensamt skrifva folkens lag
och våldets makt, ej mer förveten,
har höjt sitt sista andedrag.

Du nya sekel, du som stiger
till oss från evigheten ner,
jag hälsar dig, ty in du viger
den tid, som frid åt jorden ger.
Ett domens sekel du skall blifva
för alt, som brottsligt yfres än,
du skall ge folken håg och män,
att onskans makter fjärran drifva.

Jag hälsar dig, du fria ord,
de fria tankars vapensven,
du oförskräkta makt, som än
en dag skall rena sudlad jord!
Jag hälsar dig, jag hälsar alla,
som kämpa med uti din här.
När engång stunden inne är
för eder våldets murar falla!

O. M. Reuter.

